

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/D2026-86-222>

УДК 338.45:339.7:330.322:330.341.1

ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ІНТЕГРАЦІЇ РЕСУРСІВ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У РОЗВИТОК ПРОМИСЛОВОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

INSTITUTIONAL MECHANISMS FOR THE INTEGRATION OF INTERNATIONAL FINANCIAL ORGANIZATIONS' RESOURCES INTO THE DEVELOPMENT OF UKRAINE'S INDUSTRIAL SECTOR

Галустьян Роберт Олексійович

доктор філософії,

Державна установа «Інститут економіки та прогнозування
Національної академії наук України»

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-6640-7645>

Robert Halustian

State Organization «Institute for Economics and Forecasting of the
National Academy of Sciences of Ukraine»

У статті досліджено інституційні механізми інтеграції ресурсів міжнародних фінансових організацій у розвиток промислового сектору України в умовах структурних трансформацій та повоєнного відновлення економіки. Обґрунтовано, що ресурси міжнародних фінансових організацій доцільно розглядати не лише як джерело зовнішнього фінансування, а як інструмент модернізації виробництва, розвитку інноваційного потенціалу та структурної перебудови промисловості. Визначено ключові механізми інтеграції ресурсів міжнародних фінансових організацій, зокрема стратегічну координацію, інституційне узгодження пріоритетів, фінансово-кредитні інструменти, механізми розподілу ризиків та систему моніторингу результативності. Доведено, що ефективність використання ресурсів міжнародних фінансових організацій залежить від якості інституційного середовища, спроможності держави формувати промислову політику та забезпечувати інтеграцію зовнішніх фінансових потоків у внутрішній економічний розвиток.

Ключові слова: міжнародні фінансові організації, промисловий сектор, інституціоналізація, структурна модернізація, індустріальна політика, фінансові ресурси, страхування, інтерналізація, економічний розвиток, післявоєнне відновлення, інвестиційне фінансування.

This article examines the institutional mechanisms for integrating the resources of international financial organizations (IFOs) into the development of Ukraine's industrial sector in the context of structural transformation, post-war recovery, and increasing demand for investment resources. The study substantiates that the resources of international financial organizations should be considered not only as a source of external financing but also as an institutional instrument for industrial modernization, technological upgrading, stimulation of investment activity, risk reduction, and enhancement of the competitiveness of the real sector of the economy. Attention is paid to the transformation of international financial resources from exogenous financing into an internal development factor through their integration into state industrial policy and strategic planning mechanisms. The paper identifies the key institutional mechanisms for integrating IFO resources, including strategic coordination between the state and international financial institutions, alignment of industrial policy priorities, financial and credit instruments, guarantees and insurance mechanisms, portfolio management approaches, and systems for monitoring and evaluating performance. The study emphasizes that international financial organizations increasingly combine financial support with institutional reforms, technical assistance, capacity development, and support for public governance systems. Special attention is devoted to the role of international financial organizations in supporting industrial infrastructure restoration, modernization of production facilities, innovation-driven industrial development, export-oriented industries, and long-term investment projects. The findings demonstrate that the effectiveness of IFO resources depends on the quality of the institutional environment, public administration capacity, transparency of financial allocation procedures, and the ability to direct external financial flows toward national industrial priorities. The results



form a conceptual basis for improving industrial and investment policy aimed at strengthening Ukraine's economic resilience and modernization potential.

Keywords: international financial organizations, industrial sector, institutionalization, structural modernization, industrial policy, financial resources, insurance, internalization, economic development, post-war recovery, investment financing.

Постановка проблеми. В умовах структурних трансформацій економіки, післявоєнного відновлення та зростання потреби у фінансових ресурсах питання залучення й ефективного використання ресурсів міжнародних фінансових організацій набуває особливого значення для України. Руйнування виробничого потенціалу, необхідність модернізації промисловості, відновлення інфраструктури та інтеграції до європейського економічного простору актуалізують потребу у формуванні нових механізмів фінансової підтримки розвитку промислового сектору.

У цих умовах міжнародні фінансові організації стають важливими учасниками процесів відновлення та структурної трансформації економіки. Водночас практика свідчить, що результативність використання їх ресурсів залежить не лише від обсягів фінансування, а й від якості інституційного середовища, державної координації та здатності інтегрувати зовнішні фінансові ресурси у систему промислової політики та інвестиційного розвитку.

Особливого значення набуває дослідження інституційних механізмів інтеграції ресурсів міжнародних фінансових організацій як інструменту модернізації промисловості, стимулювання інвестицій, впровадження гарантійних і страхових механізмів та забезпечення довгострокового економічного розвитку. Це визначає наукову та практичну актуальність дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

У сучасній науковій літературі сформовано декілька основних підходів до пояснення впливу фінансових ресурсів на розвиток промислового сектору. Вагомий внесок у розвиток інституційного підходу до аналізу економічного розвитку зробив Д. Норт [1], який розглядав інститути як формальні та неформальні правила, що визначають стимули економічних агентів, захист прав власності, рівень трансакційних витрат та ефективність використання ресурсів. Проблему ролі держави у фінансових ринках та спрямуванні ресурсів у продуктивні сектори економіки досліджував Дж. Стігліц [2], який обґрунтовував, що фінансові ринки не завжди забезпечують оптимальний розподіл капіталу через асиметрію

інформації, кредитне раціонування та високі ризики, тому держава має відігравати активну роль у формуванні інституційних умов для довгострокового інвестування.

Питання промислової політики та структурної трансформації економіки ґрунтовно досліджував Д. Родрік [3], який доводив, що розвиток нових секторів, технологічне оновлення та підвищення продуктивності потребують активної координації між державою та бізнесом. Значний внесок у дослідження індустріального розвитку та ролі держави у формуванні виробничого потенціалу зробив Х.-Дж. Чанг [4], який критично оцінював пасивну модель економічного розвитку та наголошував на необхідності державної підтримки промисловості. Окремий напрям досліджень стосується взаємозв'язку між фінансовим розвитком, інвестиціями та економічним зростанням. У працях Р. Левіна [5] обґрунтовано, що фінансова система впливає на економічний розвиток через мобілізацію заощаджень, оцінку інвестиційних проєктів, управління ризиками, моніторинг позичальників та спрямування капіталу у продуктивні сфери. Аналітичні матеріали Світового банку [6], ЄБРР [7], ІФС [8] та ЄІБ [9] свідчать, що підтримка України дедалі більше орієнтується на поєднання фінансування з інституційними реформами, підтримкою приватного сектору, розвитком інфраструктури, торговельного фінансування та механізмів зниження ризиків.

В українській науковій літературі питання фінансового забезпечення відновлення, ролі міжнародної допомоги та інституційних механізмів розвитку економіки досліджуються у працях В. Гейця [10], Т. Богдан [11], О. Глазова [12], В. Лихваря [13] та інших науковців. Зокрема, В. Геєць [10] акцентує увагу на необхідності формування інституційних умов для структурної модернізації економіки та підвищення її стійкості в умовах кризових викликів.

Більшість наявних досліджень зосереджені переважно на макрофінансових аспектах зовнішнього фінансування, питаннях боргової стійкості, відбудови інфраструктури або загального інвестиційного забезпечення економіки [11; 13]. Водночас механізми спрямування ресурсів міжнародних фінансових

організацій на структурну модернізацію промисловості, технологічне оновлення виробництва та розвиток виробничих спроможностей залишаються недостатньо дослідженими. Зокрема, потребують подальшого дослідження механізми інтеграції фінансово-кредитних, гарантійних, страхових та інвестиційних інструментів у систему державного управління промисловим розвитком [6; 7; 8]. Недостатньо розкритою залишається і роль механізмів розподілу ризиків та страхування інвестицій у забезпеченні довгострокового фінансування промислового сектору в умовах воєнних ризиків та нестабільності економічного середовища. Це зумовлює необхідність дослідження інституційних механізмів, через які зовнішні фінансові ресурси можуть трансформуватися у внутрішній чинник структурної модернізації, розвитку інноваційного потенціалу та підвищення конкурентоспроможності промислового сектору. Саме цей аспект визначає наукову новизну та практичну значущість цього дослідження.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є теоретичне обґрунтування інституційних механізмів інтеграції ресурсів міжнародних фінансових організацій у розвиток промислового сектору України та визначення ролі держави у забезпеченні ефективності їх використання в умовах структурних трансформацій і післявоєнного відновлення економіки. Ключові завдання дослідження включають узагальнення сучасних теоретичних підходів до оцінки ролі міжнародного фінансування у забезпеченні економічного та промислового розвитку; аналіз інституційних механізмів інтеграції ресурсів міжнародних фінансових організацій у систему державної промислової політики; обґрунтування підходів до інтерналізації ресурсів міжнародних фінансових організацій як внутрішнього чинника розвитку промислового сектору України.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах міжнародні фінансові організації відіграють дедалі важливішу роль у забезпеченні фінансової стійкості, відновлення та структурної модернізації економіки України. Після початку повномасштабної війни масштаби потреб у фінансуванні відновлення України суттєво зросли. За оцінками Fifth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA5), підготовленої Світовим банком, Урядом України, Європейським Союзом та ООН, загальні потреби України у відновленні та реконструкції станом на кінець

2025 р. оцінюються у 587,7 млрд дол. США протягом наступного десятиліття [6]. Водночас прями збитки від руйнувань перевищили 195 млрд дол. США, а найбільших втрат зазнали житловий сектор, транспортна інфраструктура, енергетика, промисловість та аграрний сектор економіки [6].

У контексті інституційної інтеграції ресурсів міжнародних фінансових організацій доцільно виокремити кілька ключових елементів. Першим із них є стратегічна координація між державою та міжнародними фінансовими організаціями (рис. 1). Відсутність узгодженості між зовнішнім фінансуванням і національними пріоритетами розвитку може призводити до фрагментації інвестиційних програм, дублювання проєктів та зниження ефективності використання ресурсів.

Другим важливим елементом виступає використання фінансово-кредитних, гарантійних та страхових інструментів. У сучасних умовах міжнародні фінансові організації дедалі активніше застосовують механізми гарантування ризиків, співфінансування та страхування інвестицій [14]. Це має особливе значення для України, де воєнні ризики суттєво обмежують інвестиційну активність приватного сектору. Використання гарантійних та страхових інструментів дозволяє знизити вартість капіталу, підвищити доступність довгострокового фінансування та стимулювати реалізацію промислових інвестиційних проєктів.

Третім елементом інституційної інтеграції є портфельний підхід до управління ресурсами міжнародних фінансових організацій. На відміну від фінансування окремих проєктів, портфельний підхід передбачає формування взаємопов'язаних програм модернізації промислового сектору, які поєднують інвестиційні, інноваційні, інфраструктурні та експортні компоненти. Важливим елементом ефективної інтеграції ресурсів міжнародних фінансових організацій також є система моніторингу та оцінки результативності. Її функціонування дозволяє оцінювати економічний ефект від реалізації програм фінансування, рівень досягнення стратегічних цілей, ефективність використання ресурсів та їх вплив на розвиток промислового сектору.

У міжнародній практиці можна виокремити кілька базових моделей інтеграції ресурсів міжнародних фінансових організацій у національні економічні системи (табл. 1). Відмінності між цими моделями визначаються рівнем державної координації, роллю міжна-



Рис. 1. Ключові механізми інституційної інтеграції ресурсів міжнародних фінансових організацій

Джерело: сформовано автором на основі [1–9; 14–17]

родних фінансових організацій у формуванні пріоритетів фінансування та ступенем інтеграції зовнішніх ресурсів у систему національної економічної та промислової політики.

Найбільш поширеною у країнах із високою залежністю від зовнішньої допомоги є donor-driven model. У межах цієї моделі міжнародні фінансові організації та донори відіграють визначальну роль у формуванні пріоритетів фінансування, виборі проєктів та механізмах розподілу ресурсів. Зовнішнє фінансування у такому випадку часто має фрагментований характер і спрямовується переважно на окремі проєкти або короткострокові програми без належної інтеграції у довгострокову стратегію структурної модернізації економіки. Подібні елементи характерні для окремих країн Балканського регіону, а також Молдови, де значна частина програм розвитку формується під впливом зовнішніх донорів та міжнародних інституцій.

Іншою моделлю є state-centered model, у межах якої держава виступає центральним координатором інтеграції зовнішнього фінансування у систему національної економічної та промислової політики [15]. У такій моделі ресурси міжнародних фінансових організацій використовуються як інструмент реалізації державної стратегії структурної модернізації, підтримки стратегічних галузей та розвитку виробничих спроможностей. Класичним прикладом такої моделі є Південна Корея, де зовнішнє фінансування інтегрувалося у систему державного планування, промислової політики та підтримки експортно орієнтованих секторів економіки [16; 17].

Третя модель – hybrid model – базується на поєднанні державної координації та активної взаємодії з міжнародними фінансовими організаціями. У межах цієї моделі держава формує стратегічні напрями розвитку та пріоритети використання ресурсів, однак міжнародні фінансові організації також беруть активну участь у визначенні механізмів фінансування, процедур реалізації проєктів та систем моніторингу результативності. Прикладом такої моделі є Польща, де ресурси міжнародних фінансових організацій та європейських інституцій були інтегровані у систему державної політики модернізації економіки, розвитку інфраструктури та підтримки інноваційного розвитку.

У сучасних умовах система інтеграції ресурсів міжнародних фінансових організацій в Україні поєднує елементи donor-driven та hybrid model. З одного боку, значна частина зовнішнього фінансування спрямовується у межах програм, визначених міжнародними партнерами та донорами. З іншого боку, поступово формується система державної координації ресурсів через механізми стратегічного планування, цифрові платформи управління відновленням та інтеграцію зовнішнього фінансування у державну політику післявоєнного відновлення (табл. 2). Інтеграція ресурсів міжнародних фінансових організацій у розвиток промислового сектору України здійснюється через систему державних інституцій, які забезпечують координацію зовнішнього фінансування, формування промислової та інвестиційної політики, управління державними фінансами, реалізацію

Таблиця 1

**Моделі інтеграції ресурсів міжнародних фінансових організацій
у національні економічні системи**

Модель	Характеристика	Приклади країн
Donor-driven model	Міжнародні фінансові організації та донори визначають напрями фінансування; ресурси мають фрагментований характер	Молдова, окремі країни Балканського регіону
State-centered model	Держава координує інтеграцію зовнішнього фінансування у систему промислової політики	Південна Корея
Hybrid model	Поєднання державної координації та активної участі міжнародних фінансових організацій	Польща

Джерело: сформовано автором на основі [7; 15–17]

Таблиця 2

**Ключові напрями інтеграції ресурсів міжнародних фінансових організацій
у розвиток промислового сектору України**

Напрямок інтеграції	Основний зміст	Очікуваний ефект
Фінансово-кредитна підтримка	Кредитування, гарантії, співфінансування	Зростання інвестиційної активності
Інфраструктурна модернізація	Відновлення енергетики, транспорту, логістики	Зниження виробничих витрат
Підтримка інновацій	Фінансування технологічного оновлення	Підвищення конкурентоспроможності
Механізми страхування ризиків	Воєнне та інвестиційне страхування	Залучення приватного капіталу
Портфельний підхід	Формування взаємопов'язаних програм розвитку	Мультиплікативний ефект

Джерело: сформовано автором на основі [1–4; 7]

програм відновлення та взаємодію з міжнародними партнерами (рис. 2).

Особливого значення в сучасних умовах набуває забезпечення узгодженості між діяльністю державних інституцій, стратегічними пріоритетами економічного розвитку та механізмами залучення ресурсів міжнародних фінансових організацій.

Ключову роль у цій системі відіграють Міністерство фінансів України, Міністерство економіки, довілля та сільського господарства України, Національний банк України, Міністерство розвитку громад та територій України, а також державні банки та спеціалізовані інституції розвитку.

Міністерство фінансів України є центральною інституцією, відповідальною за координацію співпраці з міжнародними фінансовими організаціями у сфері державних фінансів, управління державним боргом, бюджетної політики та залучення зовнішнього фінансування. Через Міністерство фінансів здійснюється взаємодія з Міжнародним валютним

фондом, Світовим банком, Європейським інвестиційним банком та іншими міжнародними фінансовими інституціями щодо програм макрофінансової підтримки, кредитування та гарантійних механізмів. Водночас орієнтація діяльності Міністерства фінансів переважно на забезпечення макрофінансової стабільності зумовлює недостатню інтеграцію зовнішнього фінансування у довгострокову промислову політику держави.

Міністерство економіки, довілля та сільського господарства України виконує функції формування державної економічної, інвестиційної та промислової політики, а також координації програм економічного розвитку та підтримки бізнесу. Саме ця інституція має забезпечувати узгодження ресурсів міжнародних фінансових організацій із пріоритетами структурної модернізації економіки, розвитку виробничих спроможностей та підтримки індустріальних проєктів. Проте в Україні досі відсутня цілісна система стратегічної координації між промисловою політикою та механіз-

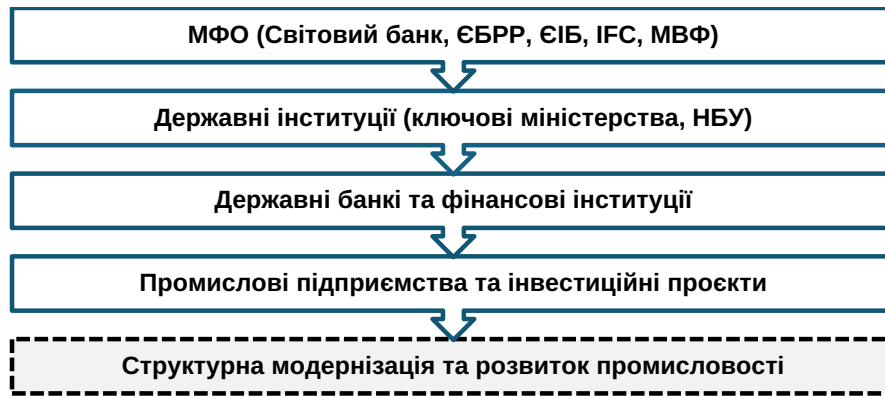


Рис. 2. Інституційна система інтеграції ресурсів міжнародних фінансових організацій у розвиток промислового сектору України

Джерело: сформовано автором на основі [1–4; 16]

мами залучення ресурсів міжнародних фінансових організацій.

Важливу роль у системі інтеграції зовнішнього фінансування відіграє Національний банк України, який забезпечує макрофінансову стабільність, валютне регулювання та стабільність банківської системи. Саме через банківський сектор значна частина ресурсів міжнародних фінансових організацій спрямовується на підтримку підприємств, реалізацію кредитних програм та механізмів фінансування інвестиційних проектів. Однак високий рівень воєнних ризиків, обмежена ресурсна база банків та висока вартість капіталу стримують розвиток довгострокового кредитування промислового сектору.

Окреме значення має Міністерство розвитку громад та територій України, яке координує частину програм відновлення інфраструктури, регіонального розвитку та реалізації проектів. Важливим напрямом підвищення ефективності інтеграції ресурсів міжнародних фінансових організацій у систему післявоєнного відновлення України є цифровізація процесів управління фінансуванням та моніторингу реалізації проектів. У сучасних умовах особливого значення набуває цифрова екосистема DREAM (Digital Restoration Ecosystem for Accountable Management), яка формується як єдина державна система управління проектами відновлення та взаємодії з міжнародними партнерами [18]. Система DREAM, забезпечує цифровий супровід проектів відновлення на всіх етапах їх реалізації та дозволяє здійснювати моніторинг проектів, відстежувати джерела фінансування, координувати взаємодію між державними органами, громадами та міжнародними донорами, а

також оцінювати пріоритетність проектів відповідно до стратегічних потреб відновлення. Водночас на сучасному етапі система DREAM більшою мірою орієнтована на проекти відновлення інфраструктури, житлового сектору, енергетики та муніципального розвитку. Інтеграція промислових інвестиційних проектів у систему цифрового управління поки що залишається недостатньо розвиненою. У зв'язку з цим подальший розвиток DREAM доцільно спрямовувати на інтеграцію промислових інвестиційних проектів, створення механізмів оцінки їх економічного ефекту та посилення координації між системою цифрового управління відновленням і державною промисловою політикою [19].

Важливими учасниками системи інтеграції ресурсів міжнародних фінансових організацій є також державні банки, передусім АТ «Укресімбанк», АТ «Ощадбанк» та АТ КБ «ПриватБанк». Через ці установи реалізуються програми кредитування бізнесу, механізми портфельних гарантій, фінансування енергоефективності та підтримки малого і середнього підприємництва. У перспективі державні банки можуть виконувати роль інституцій розвитку, які забезпечують спрямування ресурсів міжнародних фінансових організацій у стратегічні галузі промисловості.

Суттєвою проблемою інституційної системи України залишається фрагментарність управління зовнішнім фінансуванням. На сьогодні відсутній єдиний координаційний центр, який би забезпечував інтеграцію ресурсів міжнародних фінансових організацій у систему довгострокової промислової політики. У результаті значна частина фінансування спрямовується на окремі проекти без форму-

вання цілісної системи структурної модернізації економіки.

Окремою проблемою є недостатній розвиток механізмів страхування воєнних та інвестиційних ризиків. У сучасних умовах саме система гарантій та страхування ризиків може стати ключовим інструментом мобілізації приватного капіталу та розширення довгострокового інвестування у промисловість. Проте в Україні інституційна система страхування воєнних ризиків лише формується, а механізми взаємодії між державою, міжнародними фінансовими організаціями та страховим сектором залишаються недостатньо розвиненими.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що ресурси міжнародних фінансових організацій у сучасних умовах виступають не лише джерелом зовнішнього фінансування, а важливим інструментом структурної модернізації та розвитку промислового сектору України. Доведено, що ефективність використання таких ресурсів визначається не лише їх обсягами, а якістю інституційного середовища, рівнем державної координації та здатністю інтегрувати зовнішні фінансові потоки у систему національної промислової політики. Обґрунтовано, що ключовими інституційними механізмами інтеграції ресурсів міжнародних фінансових організацій є стратегічна координація між державою та міжнародними фінансовими інституціями, застосування фінансово-кредитних і гарантійних інструментів, механізми страхування ризиків, портфельний підхід до управління ресурсами та система моніторингу результативності. Визначено, що поєднання інвестиційного фінансування з механізмами розподілу ризиків дозволяє підвищити інвестиційну активність, стимулювати довгострокове кредитування та підтримати модернізацію виробництва.

Перспективними напрямками подальших досліджень є розробка механізмів інституційної аналітики ресурсів міжнародних фінансових організацій у системі державного стратегічного планування та промислової політики, формування моделей інтеграції інструментів страхування воєнних ризиків і гарантійної підтримки інвестицій, а також дослідження можливостей поєднання ресурсів міжнародних фінансових організацій із механізмами blended finance та державно-приватного партнерства. Окремого наукового опрацювання потребують питання цифровізації управління ресурсами міжнародних фінансових організацій, використання цифрових платформ координації відновлення та оцінки впливу міжнародного фінансування на структурну модернізацію промислового сектору України.

Перспективними напрямками подальших досліджень є розробка механізмів інституційної аналітики ресурсів міжнародних фінансових організацій у системі державного стратегічного планування та промислової політики, формування моделей інтеграції інструментів страхування воєнних ризиків і гарантійної підтримки інвестицій, а також дослідження можливостей поєднання ресурсів міжнародних фінансових організацій із механізмами blended finance та державно-приватного партнерства. Окремого наукового опрацювання потребують питання цифровізації управління ресурсами міжнародних фінансових організацій, використання цифрових платформ координації відновлення та оцінки впливу міжнародного фінансування на структурну модернізацію промислового сектору України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. North D. C. *Institutions, Institutional Change and Economic Performance*. Cambridge : Cambridge University Press, 1990. 152 p.
2. Stiglitz J. E. *The Role of the State in Financial Markets*. Washington : World Bank, 1994. 52 p. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/239281468741290885/pdf/multi-page.pdf> (дата звернення: 11.05.2026).
3. Rodrik D. *Industrial Policy for the Twenty-First Century*. Harvard University, 2004. 57 p. URL: <https://drodrik.scholar.harvard.edu/files/dani-rodrik/files/industrial-policy-twenty-first-century.pdf> (дата звернення: 11.05.2026).
4. Chang H.-J. *Kicking Away the Ladder: Development Strategy in Historical Perspective*. London : Anthem Press, 2002. 187 p.
5. Levine R. *Finance and Growth: Theory and Evidence*. In: *Handbook of Economic Growth*. Amsterdam : Elsevier, 2005. Vol. 1A. P. 865–934. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1574068405010129> (дата звернення: 11.05.2026).
6. World Bank, Government of Ukraine, European Union, United Nations. *Ukraine Fourth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA4): February 2022 – December 2024*. Washington, DC : World Bank Group, 2025. 236 p. URL: <https://www.worldbank.org/en/country/ukraine/publication/rapid-damage-and-needs-assessment> (дата звернення: 05.05.2026).
7. European Bank for Reconstruction and Development. *EBRD investments in Ukraine reached record EUR 2.4 billion in 2024*. 2025. URL: <https://www.ebrd.com/news/2025/ebrd-investments-in-ukraine-reached-record-eur-24-billion-in-2024.html> (дата звернення: 29.04.2026).
8. International Finance Corporation. *IFC's Economic Resilience Action Program for Ukraine*. URL: <https://www.ifc.org/en/where-we-work/europe-and-central-asia/ukraine/era-program> (дата звернення: 28.04.2026).

9. European Investment Bank. The EIB Group in Ukraine. URL: <https://www.eib.org/en/projects/regions/european-neighbourhood/ukraine/index.htm> (дата звернення: 29.04.2026).
10. Геєць В. М. Інституційна обумовленість економічного розвитку та структурних змін в економіці України. *Економіка України*. 2023. № 7. С. 4–19.
11. Богдан Т. П. Зовнішнє фінансування та боргова стійкість України в умовах воєнної економіки. *Фінанси України*. 2024. № 3. С. 27–45.
12. Глазов О. Механізми модернізації системи формування фінансово-ресурсного забезпечення реалізації проєктів розвитку економіки України. *Modeling the Development of the Economic Systems*. 2025. № 1. С. 118–125. URL: <https://mdes.khmnu.edu.ua/index.php/mdes/article/download/515/517> (дата звернення: 02.05.2026).
13. Лихвар В. Інституційні механізми післявоєнного економічного відновлення України. *Economic Space*. 2026. № 191. С. 95–101. URL: <https://economicspace.pgasa.dp.ua/article/view/357070/34297> (дата звернення: 10.05.2026).
14. OECD. The Role of Guarantees in Mobilising Private Investment for Sustainable Development. Paris : OECD Publishing, 2023. URL: <https://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development> (дата звернення: 10.05.2026).
15. Mazzucato M. The Entrepreneurial State: Debunking Public vs. Private Sector Myths. London : Anthem Press, 2013. 266 p.
16. Amsden A. H. Asia's Next Giant: South Korea and Late Industrialization. New York : Oxford University Press, 1989. 379 p.
17. Wade R. Governing the Market: Economic Theory and the Role of Government in East Asian Industrialization. Princeton : Princeton University Press, 1990. 438 p.
18. DREAM. Digital Restoration Ecosystem for Accountable Management. URL: <https://dream.gov.ua> (дата звернення: 11.05.2026).
19. Transparency International Ukraine. DREAM: цифрова система прозорого управління відновленням України. URL: <https://ti-ukraine.org/research/dream-systema-vidnovlennya/> (дата звернення: 11.05.2026).

REFERENCES:

1. North, D. C. (1990). *Institutions, Institutional Change and Economic Performance*. Cambridge: Cambridge University Press.
2. Stiglitz, J. E. (1994). *The Role of the State in Financial Markets*. Washington: World Bank. Available at: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/239281468741290885/pdf/multi-page.pdf> (accessed May 11, 2026).
3. Rodrik, D. (2004). *Industrial Policy for the Twenty-First Century*. Harvard University. Available at: <https://drodrik.scholar.harvard.edu/files/dani-rodrik/files/industrial-policy-twenty-first-century.pdf> (accessed May 11, 2026).
4. Chang, H.-J. (2002). *Kicking Away the Ladder: Development Strategy in Historical Perspective*. London: Anthem Press.
5. Levine, R. (2005). *Finance and Growth: Theory and Evidence*. In: *Handbook of Economic Growth*, Vol. 1A. Amsterdam: Elsevier, pp. 865–934. Available at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1574068405010129> (accessed May 11, 2026).
6. World Bank, Government of Ukraine, European Union, United Nations (2026). *Ukraine Fifth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA5): February 2022 – December 2025*. Washington, DC: World Bank Group. Available at: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099022026094036395/pdf/P514499-22f93f3a-4278-42bc-b907-db9553d12069.pdf> (accessed May 12, 2026).
7. European Bank for Reconstruction and Development (2025). *EBRD investments in Ukraine reached record EUR 2.4 billion in 2024*. Available at: <https://www.ebrd.com/news/2025/ebrd-investments-in-ukraine-reached-record-eur-24-billion-in-2024.html> (accessed April 29, 2026).
8. International Finance Corporation. *IFC's Economic Resilience Action Program for Ukraine*. Available at: <https://www.ifc.org/en/where-we-work/europe-and-central-asia/ukraine/era-program> (accessed April 28, 2026).
9. European Investment Bank. *The EIB Group in Ukraine*. Available at: <https://www.eib.org/en/projects/regions/european-neighbourhood/ukraine/index.htm> (accessed April 29, 2026).
10. Heiets, V. M. (2023). *Instytutsiina obumovlenist ekonomichnoho rozvytku ta strukturnykh zmin v ekonomitsi Ukrainy [Institutional conditionality of economic development and structural changes in the economy of Ukraine]*. *Ekonomika Ukrainy*, no. 7, pp. 4–19.
11. Bohdan, T. P. (2024). *Zovnishnie finansuvannia ta borhova stiikist Ukrainy v umovakh voiennoi ekonomiky [External financing and debt sustainability of Ukraine under the wartime economy]*. *Finansy Ukrainy*, no. 3, pp. 27–45.

12. Hlazov, O. (2025). Mekhanizmy modernizatsii systemy formuvannia finansovo-resursnoho zabezpechenia realizatsii proektiv rozvytku ekonomiky Ukrainy [Mechanisms for modernization of the financial-resource support system for economic development projects in Ukraine]. *Modeling the Development of the Economic Systems*, no. 1, pp. 118–125. Available at: <https://mdes.khmnu.edu.ua/index.php/mdes/article/download/515/517> (accessed May 2, 2026).
13. Lykhvar, V. (2026). Instytutsiini mekhanizmy pisliavoiennoho ekonomichnoho vidnovlennia Ukrainy [Institutional mechanisms of post-war economic recovery of Ukraine]. *Economic Space*, no. 191, pp. 95–101. Available at: <https://economicspace.pgasa.dp.ua/article/view/357070/34297> (accessed May 10, 2026).
14. OECD (2023). *The Role of Guarantees in Mobilising Private Investment for Sustainable Development*. Paris: OECD Publishing. Available at: <https://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development> (accessed May 10, 2026).
15. Mazzucato, M. (2013). *The Entrepreneurial State: Debunking Public vs. Private Sector Myths*. London: Anthem Press.
16. Amsden, A. H. (1989). *Asia's Next Giant: South Korea and Late Industrialization*. New York: Oxford University Press.
17. Wade, R. (1990). *Governing the Market: Economic Theory and the Role of Government in East Asian Industrialization*. Princeton: Princeton University Press.
18. DREAM. Digital Restoration Ecosystem for Accountable Management. Available at: <https://dream.gov.ua> (accessed May 11, 2026).
19. Transparency International Ukraine. DREAM: tsyfrova systema prozoroho upravlinnia vidnovlenniam Ukrainy [DREAM: digital system for transparent recovery management in Ukraine]. Available at: <https://ti-ukraine.org/research/dream-systema-vidnovlennya/> (accessed May 11, 2026).

Дата надходження статті: 23.04.2026

Дата прийняття статті: 18.05.2026

Дата публікації статті: 27.05.2026